

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și Administrația: Strada Măcelarilor Nr. 21.

Se prenumără și la poște și la librării.

În Buconresci

primesce abonamente D. C. Pascu, Str. Lipsani 35

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscrise nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

Altă strună.

Nu sînt decît puține săptămîni de cînd o foaie maghiară din Budapesta amenința, că dacă frații noștri din România nu se astîmpără, ei vor continua a fi într-unir de protestare, a agita cestiunea română, apoi Maghiarii vor fi siliți să ocupe România, să resolve în acest chip „natural și simplu” o cestiune care începe a-i supăra.

Se înțelege, că nimeni nu a luat în seris ridicola amenințare a foii maghiare. Diarele din București mai ales, și-au bătut joc cum trebuie de fudulia șovinistă. Ear' cestiunea română a mers înainte, a luat dimensiuni tot mai mari și mai hotărîte.

Și cu toate acestea Ungurii nu mai amenință cu anexarea României, ci meditează ca în alt chip să resolve cestiunea română.

Cît îi îngrijese și cum cred a rezolva cestiunea „care începe a-i supăra” se vede și din scrisorile lui „Neues Pester Journal” dela 28 August n. cu a cărui articol ne-am ocupat în numărul nostru de ieri.

Avem așî înainte-ne o întreagă serie de articole oficioase care tratează despre cestiunea română.

De patru zile „Nemzet” publică în loc de frunte nise corresponsențe din România, unde a trimis un om de încredere pentru a se convinge de dispoziția Românilor de acolo în ceea-ce privește cestiunea română din Ardeal și Ungaria.

Se înțelege, că corresponsențele numai „purul adevăr” nu cuprind, ci sînt făcute după porunceală, așa ca să le vină Ungurilor, mai ales guvernului, la socoteală.

Spăriați ei înșiși de neghioabele denunțări ce le făceau atît privitor la revoluțiunea ce e în ajun să înceapă în Ardeal, cît și privitor la ideile revoluționare ce frământă pe frații noștri din România liberă, țiaristii maghiari caută acum să liniștească spiritele între conaționali lor, să arete cît de neîntemeiate au fost și sînt sgomotele de care s'au alarmat și care i-au împins să facă și să scrie o mulțime de prostii.

Nici de astă-dată mercenarii presei maghiare nu în măsură, ci din pesimismul de odinioară trec într'un optimism de tot juvenil. Cât de mult au exagerat în trecut privitor la disprețul și ura ce ar ave-o Românii de dincolo pentru ei, atît de mult exagerează acum cînd scriu despre marea simpatie de care se bucură Maghiarii între elementele serioase din România...

Ca să documenteze această „mare simpatie”, organul guvernamental spune chiar neadevăruri.

Astfel în corresponsența cu data 28 August și publicată în „Nemzet” dela 30 August, corresponsența care bănuim că a fost fabricată în redacția diarului, pentru-că prea ni-se pare a fi făcut repede drumul — într'o zi — dela București până la Budapesta, unde a ajuns atît de curînd, că în aceeași zi au și tipărit-o, ăicem, în această corresponsență se scrie:

„Românul” redactat de Rosetti vorbește într'un articol cu multă simpatie, aș pute ăice, cu căldură despre Maghiari: doar Ungaria este patria libertății, istoria Ungariei se poate lăuda cu sute de martiri ai libertății...”

Cetim și noi „Românul”, dar' articolul unde se se fi scris cu atîta laudă despre Unguri nu l-am vădit.

Altmintrelea sîntem obișnuinți cu astfel de „adevăruri patriotice”. Totul ce ne miră e, că un organ oficios îndrăsnesc — chiar după atîtea articole ale foilor din București — să scrie asemenea enormitate.

Ba merge cu îndrăzneala până acolo, că dînd în vorbă cu „elementele serioase din România”, le spune acestora:

„Dacă este ceva anomalie în viața Valahilor din Ungaria, apoi cauza se nu se caute în idea de stat maghiar, ci în starea materială deplorabilă a Românilor noștri și în a lor sărăcie morală și intelectuală, din care nu pot eși. Și nu pot anume, pentru-că dintr'o încăpăținare proastă și neexplicabilă refușă mijloacele de ajutorare ce le ofere guvernul maghiar”.

Credem că nu numai în România, dar' în întreaga Europă ori-și-ce om serios va ride auzind pe Ungur vorbind astfel.

Dar' toate „elementele serioase” ce joacă rol politic în Europa sciu astăzi ce înseamnă și liberalismul maghiar, și „mijloacele de ajutorare” ale guvernului maghiar. Sciu cu deosebire elementele serioase din România, elemente ce în adevăr sînt serioase, ear' nu în înțelesul dat de oficiosul maghiar.

Scriind neadevăruri, foaia maghiară guvernamentală comite și infamii. Astfel spune, că curentul în România este atît de favorabil Ungurilor și defavorabil mișcării românești, încît „foile române guvernamentale — cităm din cuvînt în cuvînt — nu uită a fi atît de moderate, încît se abțin dela comentarea chiar a scrisorilor, ce în adevăr lovesc în demnitatea poporului român”.

Va să ăică: după părerea lui „Nemzet”, de dragul Ungurilor și

pentru a nu se pune în contradicție cu opinia publică din România, foile guvernamentale din București se abțin să comenteze chiar așa sciri privitoare la cestiunea română, care lovesc în demnitatea poporului român...

Ungurii nu sînt decît consecuenți în a comite infamii: până acum scriind despre presa română o calumnie, ear' acum vrea s'o prezente înjosită.

Ca totuși să nu fie însă prea crud cu guvernul român, corresponsentul lui „Nemzet” face elogii guvernului român scriind că „sub actualul guvern conservator foile pot scrie în toată libertatea, pot să-și deee opiniunea neinfluențate de nimeni, ceea-ce sub guvernul liberal nu s'a putut!”...

Pe lîngă insulta ce o aduce fraților noștri din România, din scrisel oficioasei maghiare mai reese tendința de a prezenta cestiunea română sub altă formă ca cea de până acum.

Presa maghiară guvernamentală bate altă strună.

Glăsuirea nu-i este însă nici de astă-dată melodioasă.

Maghiarii la Sinaia? Semioficiosul „Neues Pester Journal” publică în numărul seu de ieri (din 1 Sept. n.) următorul entrefilet:

„Precum se comunică din București dl Alexandru Mocsonyi, unul dintre cei mai însemnați conducători ai Românilor ungureni moderați, a fost primit în audiență de o oară de regele Carol în Sinaia. Mocsonyi au făcut visite mai lungi și ministrilor români. Se poate ușor ghici, că obiectul conversațiunii va fi fost agitația română în Ungaria. Regele Carol va fi dat de bunăseamă declarații, care nu vor incurgia pe ultraștii noștri români la continuarea exceselor”.

E evident că acest comunicat semi-oficios are pretenția de a indica că guvernul maghiar nu e străin de misiunea domnului Mocsonyi la Sinaia și la București.

Misiunea dlui Gáll. Cunoscuta scrisoare a magnatului ungures Gáll József către cele două foi șoviniste maghiare, are mai ales menirea, precum se vede acum, a liniști încăta opiniunea publică din străinătate asupra cestiunii române din Ungaria și Transilvania. Biroul de presă din Budapesta s'a îngrijit ca foile din străinătate să reproducă în coloanele lor un extras din acea scrisoare, întocmit anume spre acest scop. Cele mai multe ăiare reproduc simplu acel extras comunicat dela Budapesta, alte îi fac un mic coment. Astfel aflăm în „Politik”, organul Cehilor (nrul dela 30 August n.), care și el comunică extrasul budapestan, următoarele observări: „Bunele intențiuni ale

dlui Gáll nu voim să le tragem la îndoială, regretăm numai, că Gáll n'a avut curajul a atinge adevăratul motiv al disonanței dintre Maghiari și Români, că adevăc Maghiarii tind de-a dreptul la nimicirea tuturor nemaghiarilor și siluiesc în fățișe contradicție cu legile de-ăc-iste maghiarisarea cu forța până la cea din urmă comună rurală. Astfel ei nu pot face excepțiune cu o națiune și chiar ofertul pentru luptă contra „inimicului comun”, prin ceea-ce dl Gáll pare a apela la frica panslaviști a Maghiarilor, nu poate să schimbe întru nimic situațiunea”.

Noua broșură despre cestiunea română.

Broșura apărută cu privire la cestiunea română în Ungaria și citată în numărul nostru de ieri este un Memoriu pe care studenții universitari români l-au prezentat congresului de pace din Berna. Memoriul tipărit în franțozesc, într'o broșură de 15 pagine în 16°, are menirea ca, luând numai culmele nedreptăților ce se fac naționalității noastre, să arete membrilor congresului care n'au cetit Memorandul bucurescean, Memorandul către Împăratul și Replica junimii noastre academice și să împrăpșteze în memoria celorlalți tot ceea-ce Românii îndură dela regimul maghiar.

Memoriul începe prin a desluși în ce strînsă legătură stau pacea și îndreptățirea naționalităților, de ale căroras suferințe un congres de pace nu poate întrelăsa să se preocupe de aproape.

„Congresul de pace și opera înșasi a păcii”, — ăice Memorandul prezentat de studenți, — „au fost adesea considerate ca o utopie, pentru-că îndeobște lumea nu-și dă bine seama de spiritul acestei opere. Să ceri pur și simplu pacea, în starea de față a Europei, ar fi de sigur o utopie; de aceea adevărații prieteni ai păcii au pus deja în congresele trecute unele principii a căroras adoptare ar putea ea singură să transforme în realitate ceea ce astăzi este numai o nobilă dorință.

Între aceste principii cel mai important și tot într'o vreme cel mai nediscutabil este acela al naționalității, adevăc acel principiu, în virtutea căruia oamenii legați de comunitatea originii, a limbii, a teritorului și a idealului lor au drept la o existență autonomă și națională.

„Acest principiu pretutindeni drept și urmat și prin intuițiune în toate timpurile, a devenit o necesitate de cînd s'a adoptat regimul liberal. Guvernul modern este guvernul opiniunii publice și e limpede, că nu poate exista opiniunea publică decît între oamenii care cetesc aceleași ăiare, care ascultă pe aceiași oratori, care își dobîndesc cunoștințele dintr'aceiași literatură și-și îndulcesc amaru-

rile vieții prin cultul aceluiași ideal, ideal care își are rădăcinile în trecutul istoric și viitorul în nemuritoarea speranță omenească.

„Astfel ca corolar este evident, că dacă opera păcii cere stăruitor ca să nu se turbure cadrul statelor politice actuale, chiar dacă el violează principiul naționalităților, nu este mai puțin adevărat, că pacea dobîndită cu prețul acesta ar fi o fășăncie și o rușine, dacă statele politice cu mai multe naționalități nu ar chezașul fiecăreia dintr'aceste naționalități o viață deplină și vrednică. Interesul culturii și al progresului obșteesc întărește această necesitate. Limba este singurul instrument cu care creerul și cugetul omenesc se rafinează și se sporesce, și cînd cineva răpescce arbitrar unui om sau unei categorii de oameni puțința de a se educa în limba sa, acela scade și suma sforțărilor nenumerate dar' concentrice, care constituiesc propășirea rasei noastre și deci nobleța noastră.

„De aceea congresul de pace, întrunit anul trecut la Roma, a votat înțeleapta hotărîre care urmează: „Congresul este de părere „că în statele de felurite naționalități și pe cît timp aceste naționalități nu dispun ele „de ele, guvernele ar face mult ca să chezășuească pacea internă și externă, dacă, urmînd pilda Elveției, ar respecta caracterul „etnografic și dezvoltarea naționalităților potrivit legilor libertății și ale dreptății”.

Cu totul contrar acestei dorințe se petrece în Ungaria, unde națiunea maghiară se adă stăpînire peste celelalte, deși venit mai tîrziu în Europa, deși nici superioritatea numărului și nici a culturii nu-i dau dreptul de predominare.

Maghiarii sînt abia 6 1/2 milioane în fața a 17 milioane de nemaghiari. Totuși ei predominesc în așa mod, că din 417 deputați ai parlamentului unguresc nici unul nu este deputat al vre-unei naționalități nemaghiare. Acestea toate sînt pur și simplu excluse dela viața publică.

Ca să se scuse, Maghiarii ăic că aceasta nu se datorese lor, ci naționalităților care nu vor să iee parte la viața publică. Adevărul este însă, precum susține și dorește Memoriul studenților, că naționalitățile, și în special cea română, nu pot lua parte la viața publică, dela care le înlătură înșasi politica maghiară. De 25 ani încoace, această politică nu are altă ăintă decît să prefacă naționalitățile într'o singură națiune, cea maghiară.

Maghiarii privesc naționalitățile numai ca pe un material de fabricat Maghiari noi.

Este aceasta o pretenție și nedreaptă și nerealisabilă, fiindcă cere Românilor nu numai să-și peardă naționalitatea, dar' încă s'o peardă în profitul alteia mai inferioară, să vagabundezze dela o cultură proprie la alta străină și primitivă, să renunțe la un trecut măreț în schimbul unui viitor problematic cu deservire. O pretenție mai naivă nu se poate. Totuși Maghiarii o au și urmăresc îndepli-

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Poesii populare.

Măndră-i floarea dela fragă,
Care bală 'mi-e mai dragă,
Sede-n poartă și mă întreabă
De ce 'mi-e cămașa neagră
O 'mi-e muierea beteagă,
Ad' la doica *) se 'fi-o spele
Cu apăară din păreu
Să-mi treacă de dorul tău.

Frunză verde foi de nuci
Strigă Pătru din Preluci.
Din Preluci dintre eruci
C'o greșit d'o adormit,
Sub un măr mare 'nflorit,
Florile l-or cutropit
Până somnul l-o furat
Un șerpe 'n sin 'i-s'o băgat.
— „Vino, maică, de 'mi-l scoate,
'nvăle mîna 'n maramă
'Și la mine 'n sin o bagă,
'De scoate șerpe bălaur
'Cu trei capete de aur”.
— „Ba eu maică n'oi veni
'Mai bine fără de tine
'Decăt, Petre, făr' de mână”.

*) Lelasa.

— „Vino, taică, de 'mi-l scoate,
'nvăle mîna 'n maramă
'Și la mine 'n sin o bagă,
'De scoate șerpe bălaur
'Cu trei capete de aur”.

— „Ba eu taichi n'oi veni
'Mai bine fără de tine
'Decăt, Petre, făr' de mână”.

— „Vino, soro, de 'mi-l scoate,
'nvăle mîna 'n maramă
'Și la mine 'n sin o bagă
'De scoate șerpe bălaur
'Cu trei capete de aur”.

— „Ba eu, frate, n'oi veni
'Mai bine fără de tine
'Decăt, Petre, făr' de mână”.

— „Vino, mândră de 'mi-l scoate,
'nvăle mîna-n năframă
'Și la mine 'n sin o bagă
'De scoate șerpe bălaur
'Cu trei capete de aur”.

— „Eu o bag și deslegată,
'Măcar se mi-o mănecce toată”.

Măna-n sin că 'mi-o băga
Pungă de-aur îmi scoate,
La biserică mergeau,
Amîndoi se cununau.

Culese de Constantin Pepa.

Yerba Buena.

Roman în două tomuri

de

Bret Harte.

Volumul al doilea.

Capitolul VI.

(Urmare din numărul 186.)

— În drumul nostru spre casă, o se visităm și ruinele. Ne cad tocmai în drum la dreapta. Dacă vrei să le vezi însă mai de aproape, atunci trebuie să ne dăm jos de pe cal la poalele dealului și să urcăm pe jos. După câte sciu ruinele n'au nici o istorie ori vre-o legendă. Înainte de a sosi dumneata, am căutat în guid, dar' n'am găsit nimic. Astfel deci poți să compui d-ta o legendă — cum îți va plăce.

Se deteră jos din șea și o luară în sus pe coasta dealului, unde era un drum vechiu destul de bun, acoperit cu puțină iarbă. Căi i-au legat de un pom și mergeau în sus ținîndu-se de mână, ca doi copii. Cîteva trepte stricate, nise stîlpi d'erimăți, o rămășiță dintr'o boltă de peatră, apoi deodată o grămadă de petri, deasupra cerul senin, atîta era totul.

Ba mai era ceva: într'o adîncitură mai mare, pe care până acum nu au observat-o, era îngîrămădită întreaga clădire de odinioară, cu turnurile și păreții, aruncate grămadă, ear'

din mijlocul acestei grămădi de peatră dură și cioplită se ridica cîte un arbust.

— Aceasta este opera ierbii de pușcă, ear' nu a timpului, ăise Paul, rîzimîndu-se cu cotul de un zid și privind melancolic jos în adîncime.

— Atîta e sigur, că nu e ceva privescse romantică, ăise Yerba. Până acum n'am vădit ruinele decît de pe șosea. Îmi pare foarte rău, adăugă în glumă. — Totuși cred că a trebuit să se întîmple ceva aici.

— Se poate că atunci n'a fost nimenea acasă, ăise Paul serios. Familia se poate să fi fost la băi.

Steaua lîngă olaltă, răzîmați de un zid, atît de aproape, că cotele lor se atingeau... Dincolo de vale, peste pădurea verde a Strudel-Badului strălucia cîte un vîrf de turn... Din vale venia un miros de iarbă verde și de flori, ear' giur împregiur se auzia dăngănitul albinelor.

Pe tot drumul, până în pădure, nu se vedea un singur veșnic, în livada de pe coasta dealului nu lucra nici un om, nimic nu arăta că în prezent trăiesc oameni pe acolo. Între acest loc și băile din vale păreau a fi o desartare în timp de trei-patru sute de ani, cel puțin.

— Legea acestui loc, începî Paul, privind genele negre și fața admirabilă a fetei care era atît de aproape de dînsul, — este foarte simplă și îndușetoare. A fost

odată o fată, un drac împelițat, tirană, rea, dar' încântătoare, de care s'a îndrăgostit un tîner păstor. Aceasta însă nici-odată nu a îndrăsnit să deee expresiune prin cuvinte pojarului ce-i ardea sufletul, ori să ceară răspuns prin graiu vin. A venit aici după ea din țeară depărtată, adorîndu-o în tăcere, clădind cu mintea sa nebună palate pe nésip, lucru ce fata plină de vraje putea să vadă din ochii lui. Odată l'a înelat apoi pe păstor în pădure, l'a condus la un palat feeric, și ăicîndu-: să între pe poartă, l'a ademinit că-l va ajuta să-și intrupeze visurile. Dar' cînd b'atul a intrat sub bolta minunată, aceasta s'a d'erimat deodată, înaintea ochilor lui vădî o adîncitură, în care zăcea grămadă bucăți din palatul feeric — întocmai ca și speranțele lui nimicite, risipite!...

Yerba se retrase puțin la o parte, dar' cu mîna înmănușată se ținea mereu de zid și privia zîmbind dulce lui Paul.

Paul puse îndată mîna sa peste a ei, dar' fata se făcea a nu observa aceasta.

— Nu aceasta e legenda, ăise cu voce moale, pe care nici chiar încăpăținarea ei nu o pută aspi. — Titlul legendei este: „Flica păzitoare de găscce din Strudel-Bad și găscuța îndrăzneată”. A fost odată o fată, păzitoare de găscce, care cu multă blîndețe căuta să mîne găsccele sale la țîrg, dar' o găscuță proastă... Mr. Hathaway... Mă rog... stai... Ei... lasă-mă!...

nirea ei cu mare tenacitate, atât pe căile legale cât și pe cele de fapt.

Memriul studenților se preocupă mai ales de cele legale. Între legile care tind la desnaționalizarea Românilor, Memriul citează pe cele care au de scop să le ridice ori-ce libertate electorală, să le restrângă libertatea de presă și să întindă maghiarizarea până la copii prin faimoasele kiseddóv-uri. Trecând apoi mai departe, Memriul arată în ce mod Maghiarii violează dinic legea de naționalități, cum este administrația lor, ce înseamnă justiția lor, în ce mod sînt interzise reuniunile române, cu ce străluciri se prigonesc școalele române și ajunge astfel la încheierea, că Maghiarii nu numai fac dinic legi contra naționalității române, dar încă singura lege care li s-a putut storcea în favoarea naționalităților, ei o aplică într-asa mod încât să fie eșec impotriva acestora. „Însă atunci când legile sînt violate de autoritate ea însăși, e vădit că viața legală nu e posibilă“.

Aceasta este situația Românilor din Ungaria; pentru ei viața legală e cu neputință. Și această situație e cu mult mai grea decât cineva și-o poate închipui, căci dice Memriul studenților, dacă sînt și alte țări, unde libertățile nu sînt altceva decât o vorbă deșartă, unde autoritățile arbitrar și nedrepte își fac un sport să silnicească conștiința publică și să-și impună opiniunea sa, într'alte țări cel puțin, ori-cât ar fi de aspră tirania oficială, este pentru poporul care suferă o jupă de siguranță: se găsesc totdeauna o opozițiune al căreia glas, neputincios spre a opri răul, îl micșorează; și mai este apoi și acel fel de decență care oprește pe cel mai pătimas și mai arbitrar om în fața unor fapte prea rușinoase.

„Aceasta nu este în Ungaria. Printr-o aberațiune mentală pe care numai fanatismul național o poate explica, Maghiarii, fărăosebire de partid, se cred îndatorați să strivească prin toate mijloacele, chiar criminale, aspirațiunile naționale ale concetățenilor lor nemaghiari. Pornind dintr'acest punct de vedere, beția omenească nu mai are control! Echitatea, egalitatea, dreptatea către nemaghiari sînt sinonime cu trdare, și nedreptatea, inechitatea, spoliatiunea devin virtuți patriotice! Negreșit, acesta e un cas curios de patologie etnică. Dar' acest cas există, și trebuie să fim bine pătrunși de existența lui pentru-ca să ne dăm seama de starea de fapt și nu de starea legală a compatrioților nostri din regatul Ungariei“.

Memriul se termină prin următoarele explicații ce studenții dau congresului de pace asupra intervenirii lor în favoarea Românilor din Ungaria:

„Se va dice, sîntem siguri, că acțiunea noastră are scopuri irredentiste, că noi urmărim crearea unei Români unitare și omogenă și prin urmare distrugerea regatului Ungariei, și se va intemeia pe această bănuială, care în fond este curat o calumnie, îndreptățirea acelei politici neomenească pe care noi abia am schitat-o!“

„Răspunsul nostru e lesne de dat. Dîna de mîne nu i a nimic, cum a dîs poetul. Decretul istoriei ne sînt necunoscute. Dar' încât privește intențiunile de acum ale unei națiuni atât de încercate cât a noastră, ținem să spunem că nu sîntem irredentiști. Dacă am fi, n'am ave ce căuta aici, fiindcă noi scim prea bine că irredenta română nu s'ar pute realiza decât cu prețul unui potop de sînge.“

„Nu. — În afară de legăturile afecțiunii inalterabile și ale compătiririi adînci care ne

unesc cu frații nostri din Ungaria, noi venim aici pentru-că iubim pacea și spre a propaga pacea.

„Noi simțim, ori-cît ne sînt de pacifice dorințele, că politica actuală a Maghiarilor este o primejdie permanentă pentru pace în ținuturile cele mai puțin pacifice din Europa.

„Toată vrednicia noastră națională, tot ce ne poate face să prețuim și să iubim viața, ne spune să nu ne îndoim c'ar pută rezulta dintr'această politică nebună altceva decât ură și luptă între două națiuni care n'ar ave altfel nimic de împărțit dacă poftele unei n'ar fi nesățioase.

„Cu această convingere vă spunem: „În regatul Ungariei este o situație neaferită, care amenință să distrugă tot ceea-ce D-Voaștră ați făcut, faceți și veți face!“

„Dee Domnul ca Maghiarii să priceapă într'a unsprezece oară, că este ceva putred în regatul lor!“

Slovenii despre cestiunea română.

Sub titlul „Mișcarea românească în Ungaria“ publică „Slovenski Narod“, organul partidului progresist sloven, în nrul seu dela 11 August n. a. c. următorul articol:

La timpul seu când Beust și Deák s'au înțeles în cele din urmă asupra raportului de drept public ce și astăzi mai e în vigoare între cele două jumătăți ale monarhiei, a sfătuit Beust cu un cinism foarte caracteristic pentru un diplomat din școala lui Metternich pe luptătorul maghiar să privească la Austria și să poarte grije, ca Maghiarii să țină pe celelalte națiuni veșuitoare în Ungaria tot așa în frâu, precum fac Germanii cu Slavii din Cisleithania.

Maghiarii au ascultat consecuent și precis acest sfat. Lipsa de finețe politică au suplinit-o însă cu lipsă asiatică de rezervă, și cu aceasta au obținut cel puțin un timp oare-care cele mai bune succese. Deși Maghiarii nici după putere economică nu sînt cel dintău popor din Ungaria, totuși au cîștigat pentru poporul și limba lor locul cel dintău în stat. Aceasta au cîștigat-o numai pe cale nenaturală și imorală, anume pe calea, că au răpit celorlalte națiuni cu puterea drepturile politice, le-au împedat tot mai mult în progres și în cultură, au răpit mamelor de altă naționalitate copii și i-au dat în mod sistematic ultramaghiarilor în creștere, au desființat școalele nemaghiare, au confiscat fondurile adunate de popoare pentru scopuri culturale și le-au folosit pentru ei. Cu aceste și alte mijloace analoge, între care este a se aminti și aparatul administrativ și gendarmii-panduri specifici maghiari, au înfrînat Maghiarii pe concetățenii lor mai mulți ani și îi înfrînat și astăzi.

„Ori-ce violență ține numai până la o vreme“, dice un vechiu proverb, care ar trebui să-și amintească mai des și oamenii nostri de stat, dacă în adevăr le zace la inimă, precum afirmă, gloria și puterea monarhiei. „Ori-ce violență ține numai până la o vreme“ — s'a arătat cu deosebire în țările coroanei Sfîntului Stefan, unde în timpul din urmă a început o mare mișcare contra terorismului maghiar. Este greu de spus, care dintre națiunile din Ungaria este mai apăsată, care mai amenințată în existența sa. Nu este demult, de când Sârbilor, Slovacilor, Românilor, Rușilor, Croaților, Slovenilor și Germanilor le mergea într-o formă de rău. Însă Germanii, și în parte și Sârbii aveau un razim tare în afară, și după luptă vehementă

bine, — hotărîtă. El o urma fără a dice un cuvînt. . . Aproape i-se părea că scena petrecută mai adinea-ori a rămas îngropată sub ruinele de sus.

Ear' când — pentru a se urca pe cal — îi atîșe cu mâinile umbrul, ochii ei negri întâlniră liniștiți privirea tremurătoare a lui.

Nu se călăria însă numai cu atîta. Cum Paul călăria alături de ea, tăcut, în inimă cu dorințe neastîmpărate, nesatisfăcute, Yerba îl dojenia cu gluma:

E oare bine, că în prima dîi a întâlnirii lor el începe a ține năcaș? Aceasta nu e deloc ademenitor pentru excursiunile viitoare! Vrea oare să rămână tot astfel, posomorît, până-ce vor ajunge sub alee ori în curtea hotelului, ca toți să observe dispoziția lui duioasă? Cel puțin față cu Milly se nu rămână așa. . . I-ar pută veni în minte că nu e decât al doilea cas ca se ved ce ar gîndi Milly?!

Era atît de dragă-lăse Yerba când spunea aceste lucruri cuminți, care, netăgăduit, dădeau oare-care speranță, dar' în același timp îl și iritau; cum însă Yerba le spunea toate cu un zîmbet dulce, Paul prinse putere și încetul cu încetul îi reveni buna dispoziție. (Va urma.)

Trad. de Ioan Russu Șiraniul.

îndelungată guvernul maghiar a cedat cel puțin încâtva și a făcut unele concesii, deși neînsemnate, Sârbilor și Sașilor, prin care i-a legat de carul lor triumfal. Celelalte națiuni au fost lăsate în voia sorții. Slovicii, foarte talentați, zeloși și muncitori, inteligenți Sârbii, Ruși și Croați s'au oboșit în luptă, astfel încât s'au predat. Nu așa Români. Tari după număr, locuind în mase compacte pe pămînt roditor, avînd în regatul vecin un refugiu cultural solid și un razim moral, nu au cedat nici cît e un fir de păr și tocmai în timpul din urmă au prins ear' arma în mînă, ca să-și elupte drepturile, care le sînt garantate prin legea naționalităților.

Români nu au nici școale naționale, nici nu le este limba egal îndreptățită în viața publică. Dreptul electoral este pentru dinșii atît de restrîns, încât le este imposibil a trimite un număr mai mare de deputați în parlament.

Poate mulți nici nu vor crede, și totuși așa este. Legea în vigoare pentru Maghiari nu are valoare pentru celelalte naționalități, cu deosebire pentru Români și Slovaci. Austria trebuie să-și exerceze dreptul electoral după legea cea veche dinainte de 1867. Cu toată violența foarte mare din partea Maghiarilor, în anii de mai nainte au învins candidații români în mai multe cercuri, însă șovinismul maghiar au declarat deodată de nevalabile toate alegerile aceste. Generalul Doda a fost ales de trei ori deputat, dar' de trei ori alegerea lui a fost anulată, așa că naționalitățile nemaghiare din Ungaria au astăzi un singur apărător al pretențiunilor naționale, și și acest onorabil bărbat este un — Maghiar.

Violența ne mai audită a Maghiarilor a silit în cele din urmă pe Români să facă pasul cel mai extrem, au hotărît să prezente plîngerile lor chiar Monarhului și să-și ceară ajutor. Nici acest pas nu li-a succedat. Ei au scris un Memorand și l-au trimis prin o deputațiune specială la Viena. Această deputațiune nu a putut veni înaintea Împăratului, ear' Memorandul, care l-au depus în cancelaria de cabinet, a fost restituit conducătorilor. Regele constituțional nu a putut face altfel, guvernul unguresc a trebuit să facă altfel, a trebuit să cerceteze cauzele plîngerilor și să caute remedii. El însă nu a făcut așa, căci ar fi trebuit să recunoască în toată nuditătea înaintea lumii întregi toate violențele sale și o serie nenumerată de fapte ilegale. De aceea a început fără milă și crutare să persecute pe toți Români, care sînt conșcii de naționalitatea lor, cu scopul de a suprima cu puterea această mișcare a Românilor, basată pe drept și eminamente morală.

Această intenție nu va isbuti. Dar' cît de înfrîși sînt Maghiarii și de ce mijloace ordinare se folosesc, fie ilustrat prin următorul eveniment din zilele din urmă: În Dej au așizat nise necunoscuți o hîrtie neagră, pe care a fost scris cu litere roșii: „Trez!-vă, Români! Aprindeți orasul și apucați armele, ca să omoriți pe Maghiari!“ Se vede cît colo, că toată treaba a fost pusă la cale de dușmanii Românilor. Agenții maghiari au voit să seducă pe patrioții români din calea dreptului, pentru a pută extermina întreagă agitațiune română la Stambuloff, dar' nu au isbutit. Români cunosc bine situația lor critică, le este cunoscut ce-i așteaptă, dacă se aba cătuși de puțin din calea legală, și fiindcă au conducători calmi și înțelepți și un program hotărît, nu este de temut că vor succumba.

Deși deputația română nu a isprăvit nimic în Viena, deși guvernul maghiar se folosea de toată forța care-i stă la dispoziție, pentru a-i strimora și a le apăsa aspirațiunile, mișcarea românească crește pe dîi ce merge încît le inspiră teamă puternică din Budapesta, cu atît mai virtos, că Români au început a arăta lumii întregi uneltrile egoiste și punctul de vedere desperat al Maghiarilor. Afară de presa jidano-liberală din Austria și de câteva foi orvececi din Rusia, toate foile europene și mai multe corporațiuni importante s'au pronunțat contra brutalităților maghiare și le au condamnat în termeni cei mai aspri. Români sînt însoțiți în lupta lor pentru existența națională de simpatiiile tuturor națiunilor civilisate. Aceasta este în zilele noastre critice un factor important și un razim solid.

Elle vient à pas lents la justice, mais elle vient“.

Cestiunea română la Berna.

Într'un prim-articol diarul „Bucureșci“ (nr. din 18/30 August) serie între altele următoarele:

„Într'un an numai și cestiunea a luat o altă înfățișare. De unde până acum cauza Românilor din Transilvania nu era cunoscută decât de aceia care se interesau de aproape de dînsa, deodată ea trece hotarele și se adresează tuturor celorlalte popoare ale Europei, cerîndu-i s'o cerceteze de aproape și să se ocupe cu ea. Presa străină o îmbrățișează, o tratează, o desvolă, îi face comen-

tarele cele mai favorabile și atrage asupra ei atențiunea lumii civilisate. Atitudinea puțin demnă a Maghiarilor față cu Români subjugată e blamată de dînsa, și poporul care nesocotește dreptul de traiu semenilor sei, e chemat la sentimente mai bune.

Ați cestiunea aceasta a mers și mai departe, și cei care au luat-o în mînă au fost admiși s'o expună în lung și în larg într'un congres internațional al păcii, la care au fost invitați delegații tuturor statelor.

Va fi fost surprins de sigur congresul când a aflat că cestiunea română, care a început să se agite de câteva luni numai, nu datează de ați sau de ieri, ci e veche. A aflat-o întreaga Europă, și va găsi desigur cu surprindere, că în loc să înceteze, ea devine din ce în ce mai acută și că nu se pot atribui cauzele acestei stări de lucruri decât asprimii crescînde a Maghiarilor față cu supușii Coroanei Sfîntului Stefan. S'a făcut lumină deplină asupra cauzelor tuturor nemulțumirilor și representații celorlalte state la congres, ascultînd cu atențiune și bună-voință pe acei care vorbiau, în numele păsurilor Românilor din Transilvania, s'au îndreptat că nimeni nu nutrește nici o idee ascunsă, nici are vre-o pretențiune absurdă, ci cer ca drepturile ce li s'au recunoscut printr'un pact fundamental să li-se acorde și să nu mai rămână, ca până acum, literă moartă și neînțeleasă. Ce va fi cugetat congresul, și printr'însul înțelegem representații civilizațiunii și ai culturii, când au audiat că la sfîrșitul unui veac de progres se află în centrul Europei trei milioane de Români care n'au dreptul să-și cultive limba, să-și aibă școale, să-și crească copii după datinele și obiceiurile lor?

Scim că soluțiunea nu o putem aștepta dela acest arbitragiu internațional al păcii. Prezența multor delegați români la congresul din Berna va ave însă drept rezultat cunoașterea cestiunii române de către Europa întreagă. Astfel că glasul de protestare al lumii culte și civilisate, indignarea tuturor popoarelor față cu ceea-ce se petrece în Transilvania va pută produce o schimbare în atitudinea, până aci desaprobată, a Maghiarilor și va reuși să le schimbe sentimentele ostile față cu cele 3 milioane de Români ce li-s'au supus de bunăvoie.

Acest rezultat va fi cu atît mai mult satisfăcător cu cît el este obținut pe o cale pațnică în luptă de idei, ear' nu de arme. Va fi deasemenea și mai trainic pentru cuvîntul că el nu va fi rezultatul învingerii prin forță, ci prin raționament și logică și avem încredere că demodământul acesta nu e departe de a se produce.

Diarul „Timpul“ primește dela deputatul Ciuflea următoarea telegramă dela Berna:

„Confidența interparlamentară deschisă ieri solemn sub președinția onorifică a ministrului Droz. Reprezentații diferitelor națiuni au salutut cu entuziasm conferența. Pentru România a vorbit deputatul Epureanu. Deputații prezenți: Borda, Butculescu, Ciuflea, Epureanu, Popovici.“

Diarele bucureștene publică următoarea telegramă din Berna dela 30 August:

„La banchetul oferit congresiștilor de comitet la Luzern deputatul Ciuflea a ridicat un toast în sănătatea comitetului mulțumind pentru simpatice primire făcută Românilor. Diarul a urat republicii elvețiene deplină prosperitate, putînd fi pururea în fruntea marilor mișcări salutare pentru omenire. Toastul a fost viu aplaudat“.

CRONICĂ

Maiestatea Sa Împărăteasa Regină Elisabeta se află de present în Elveția. După-cum anunță o telegramă din Zürich cu data de 31 August, Maiestatea Sa a sosit în acea dîi din München acolo și după puțină întărire a plecat la Rigi-Kulm cu întreaga suită.

Numiri. Au fost numiți: Vicenotarii Ioan Predoviciu, dela judecătoria cercuală din Deva, și Zoltan Gálfalvy, dela judecătoria cercuală din Geogagiul-inferior, notari la tribunalul regesc din Murăș-Oșorhei; mai departe diurnistul Ioan Koczik, dela tribunalul reg. din Sibiu, și sergentul de contab. Stefan Hamorcsky dela regimentul de honvedj nr. 22 cenzelști, primul la judecătoria cercuală din Topolya și al doilea la cea din Nyárad-Szereda; în fine sergentul de contabilitate Mihail Kibédy dela regimentul de infanterie nr. 62 oficial la direcțiunea minelor în Zlatna.

Plecarea trupelor străine din Sibiu. Trupele concentrate aici pentru exercițiile cele mari vor pleca după terminarea acestora în garnisoanele lor în ordinea următoare: Trei batalioane ale regim. de inf. nr. 82 și batalionul 2 al regimentului de inf. nr. 2 la 4 l. c. la 5 dimineață cu trenul; batalionul 3 al regim. nr. 82 la 4 l. c. dimineață pe jos la Făgăraș; batalionul 4 al regim. de inf. nr. 50 la 4 l. c. pe jos la Alba-Iulia; regi-

mentul de husari nr. 1 la 4 l. c. dimineață peste Făgăraș—Agnita la Brașov și diviziunea de baterii nr. 23 la 5 l. c. dimineață peste Făgăraș la Brașov.

Păziți-vă pălăriile! Din Csaba primim dela dl M. Pêrvu, profesor următoarea scrisoare cu data 31 August n.:

Onorată Redacțiune! Bună! lumea, bune-s toate, numai cultura de n'ar fi proastă! Colosal și piramidal — cum dic ofierii — mă bucur, că trăesc în Asia, unde până acum n'am fost. Acum încep a învăța cultură dela acei iubii patrioți — drepți, leali și cavaleri fără pălărie, — care lăcomesc la altuia. În 31 August un compatriot, — abună seamă din lumea mea — Asia — a binevoit să mă despoaie de dreptul european, — de pălărie, căci călătoriam din Orade spre B-Csaba. Eu așa îmi explic lucrul, că respectivul cavalier n'a vădut în viața sa pălărie, sau deși a vădut n'a purtat, și din complexanță a binevoit a-mi fura cilindul și o altă pălărie din cupeu pe când dormiam — clasa a II-a. — Mult am umblat dară o cultură așa de frumoasă n'am vădut! Am trîit și călătorit în țări: Germania, Danemarca etc. — proaste, dar' așa cultură, ca în luminata Ungarie încă n'am aflat. Mă simțesc bine, că n'mi-a furat capul. Ca notiță interesantă, Vă aduc la cunoștință. Sînt al onoratei redacțiuni M. Pêrvu, profesor.

Curuți și Lobonți. Într'o foaie jidano-maghiară cetim următoarea notiță, care face impresia, ca-și-cînd ne-am afla pe timpul lui Rákoczi, când Ungaria era împărțită în două tabere rășboinice: a celor credincioși împăratului și a revoluționarilor: „Se scrie din Recog, dice percinatul, că deputatul de acolo Janicsáry a invitat pe ofierii trupelor, care manevrau în giurul Brestovațului la un dineu și i-a primit cu pompă mare la moșia sa. Remarcabil este, că de pe castel a falfăit un puternic steag negru-galben, ear' Janicsáry și-a așteptat oaspeții în frac. De altă parte membrul casei magnăților Iosif Gáll, care este de origine română, a primit câteva zile mai tîrziu pe aceiași ofieri în gală ungurescă națională, la moșia sa din Lucareț și a arborat tricolorul unguresc“. În adevăr nu scie omul ce se face, să admire „patriotismul“ și „lealtatea“ șovinilor sau să invidieze pe „magnatul“ unguresc „de origine română“ pentru elogiurile ce-i fac șovinii!!

Necrolog. Primim următorul anunț funebrel: Ioan Simon, paroh gr.-or., în etate de 61 ani, după scurte și ușoare suferințe, împărățit fiind cu Sf. Taine, a încetat ați la oarele 7 din viață. Rămășițele pămîntesci ale neuitatului și scumpului decedat se vor așeza Sămbătă în 22 l. c. la 8 ore a. m. în cimitirul gr.-or. din comuna Porcești. Cuprinși de adîncă durere aducem această scire jalică la cunoștința amicilor. Porcești, 21 August v. 1892. Fie-i țîrîna ușoară! Jalnica familie.

Cas de moarte. După-cum se telegrafează din Viena, zilele acestea a încetat din viață în Pressbaum consilierul intim și fo t guvernor al băncii austro ungare Aloisiu de Moser în etate de 74 ani.

Congresul de pace. Din Berna se telegrafează cu data de 31 August n. că congresul de pace în ultima sa sesiune a hotărît ca proximal congres să se țină în Christiania. În același timp se telegrafează că participanții la congresul de pace au făcut ieri o excursiune la Interlaken.

Un incident în gara Sinaia. Cetim în „Timpul“ de ieri: Un incident foarte regretabil s'a întîmpat ieri-seară în gara Sinaia. În momentul când trenul spre București se pusesse în mișcare, dl Vlassoff, atașat la legațiunea rusă din București, a voit să se uce în tren și a fost oprit de subseful gării. Atunci dl Vlassoff a început a lovi cu palmele pe acest funcționar, care nu-și făcea decât datoria. Lumea, care se afla de față la această agresiune a luat partea funcționarului maltratată și era gata să se arunce asupra dlui Vlassoff, dacă n'ar fi intervenit imediat dl Dimitriu, comisarul special din Sinaia, care a reușit să liniștească lumea. E probabil, că dl Vlassoff își va exprima regretul sale pentru acest act de violență.

Cholera nostras. În comuna Măricz-föld din ctul Timiș s'a constatat la un servitor — după-cum se anunță din Timișoara — cholera nostras.

Serbările dela Genua. Programa serbărilor cu privilegiu petrecerii regelui Umberto în Genua s'a stabilit astfel: Regele și regina sosesc la 8 Septembrie acolo. În acea dîi seara se va da o reprezentație de gală în teatru. La 9 Septembrie părechia regală va cerceta expositia și seara va asista la balul arangiat de către municipalitate. La 10 Septembrie M. Lor vor acorda audiențe și vor da un dineu, după care va fi cercle. La 11 Septembrie se va da un bal în vila Raggio din Cornigliano. Pentru 12 Septembrie sînt puse în perspectivă regatte, precum și cercetarea stabilimentelor. La 13 Septembrie se intenționează cercetarea esca-drelor străine.

Ciocnirea de trenuri. Din Bruxela se vestesc telegrafic cu data de 17 August, că trenul din Anvers s'a ciocnit cu un tren din Ostinda, aproape de gara de Nord; sînt 18 răniți, 2 morți și 5 vagoane sfărîmate.

C. F. Wachsmann,

fabricațiune de mărfuri de aramă, fer și metal.

Atelier de mecanică.

Schiffbäumel nr. 3. **SIBIIU.** Schiffbäumel nr. 3.

Confecțiune de aparate și obiecte pentru fabrici de bere, de spirt, destilațiuni, vâpsitării, laboratorii și pentru toate industriile tehnice.

Instalațiuni de stabilimente de băi, conducte de aburi și apă, încălziri cu aburi, instalațiuni de transmisiune și tulumbe de tot felul pentru scopuri tehnice și agricole etc.

Atelier de reparaturi pentru mașini și unelte agricole, mașini de vapor și tot felul de alte mașini.

Depositor de tulumbe de mână și pe roate pentru pompieri, fabricațiune proprie; de țevi de aramă covăcită și de fer covăcit, ventile manometri și pipe de aramă, paturi și șinoare etc. de gumi și de asbest.

Toate lucrările și reparaturile din bransa metalelor (chiar și cele mai mici) se execută punctual și cu prețuri moderate, asemenea se execută prelungă prețuri ieftine planuri și desennuri de instalațiuni întregi sau de părți ale acestora.

Secțiune pentru electro-tehnică.

Obducțiune galvanică cu nickel, alamă, aramă, argint și aur a diferitelor obiecte de gospodărie, industrie, sport și lux.

Reproducțiune galvanoplastică de monede, medalii și alte obiecte pentru archive, colecțiuni și muzee etc.

Instalațiuni de telegrafuri de casă și de cameră, zăvoare electrice de siguranță, pentru uși, dulapuri etc.

Instalațiuni de telefoane pentru casă și pentru distanțe mai mari.

Depositor de diferite elemente, clopoțele de signal, aparate telegrafice și toate celelalte materii necesare.

Instalațiuni de telegraf și telefon ce pot vedea în funcțiune în orice vreme.

[1141] 28—

Se corespundează și în limba română.

INSTITUT TIPOGRAFIC în Sibiiu.

Au eșit de sub tipar:

A doua edițiune

din

ȚINEREA VITELOR

de

Eugen Brote,

președinte al „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu”.

Prețul unui exemplar 12 cr. v. a.

În editura „Institutului tipografic”
a apărut și se află de vânzare

Prăsirea pomilor

de

D. COMȘA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole”.

Prețul unui exemplar 12 cr.

Institutul tipografic în Sibiiu.

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca populară a „TRIBUNEI”.

- Pădureanca.** Novela de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar cu prețul redus dela 40 cr. sau 1 leu la 30 cr. sau 60 bani.
- Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Ce n'a fost și nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Pipăruș Pătru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Păcală și tândală.** Anecdota de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Jucării și jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Colăcărul.** Obiceiurile țăranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
- Fieca a nouă mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
- Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
- Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Îndărăniul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Blăstăm de mamă.** Legenda populară din giurul Năsăudului. De George Coșbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Bunica de Bojena Nemeșová,** tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu prețul redus dela 1 fl. sau 3 lei la 60 cr. sau 1 leu 20 bani.
- Vlad și Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Din bătrâni.** Ghicitori, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Pe pământul Turcului** de George Coșbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Căldăruș cu trei picioare.** Poveste franțuzească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Cenușotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Un pețitor îndărătnic.** Novela de Björnsterne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Prietenul meu Văntură-Teară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Scăpătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Fata Craiului din cetini.** De George Coșbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
- Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
- Draga mamei.** Balada de George Coșbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Taina unei vieți.** De Björnsterne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
- Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
- Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Sgarăcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Lumea proștilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Nusciul-împărat.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Dina-împărăteasă și peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul”. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Fulger.** Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
- Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Un idil în Roșeni.** Novela de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
- Prințesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moța. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Doi copii.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
- O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
- Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de Domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
- Croitorul și cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moța. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
- Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
- Rusalin pșourarul.** Poveste de Nicolae Trimbișoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
- Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
- Clara Milici.** Novela de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoș. Un exemplar 40 cr. sau 80 b.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor și preste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1-a Maiu 1892.

Budapesta—Predeal									
Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat		Tren accelerat	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren accelerat
10.—	8.05	8.05		2.15	pl. Viena . . . sos.	3.—	1.55	3.—	7.20
8.25	2.10	3.20	5.50	9.15	Budapesta . . . ↑	6.20	7.30	6.35	1.50
11.38	4.14	6.50	9.22	11.19	Szolnok . . . ↑	2.55	5.23	3.31	11.46
2.12	5.53		11.53	12.57	P.-Ladány . . . ↑	12.06	3.46	1.16	10.05
3.53	7.08	12.05	1.50	2.12	sos. Oradea-mare . . . pl.	2.25	11.04	8.43	12.09
4.—	7.15		2.24	2.19	pl. Oradea-mare . . . sos.	2.18	10.44	8.38	11.51
4.30	7.43	1.02	3.03	2.49	Mező-Telegd . . . ↑	1.52	10.07	8.13	11.17
5.22	8.18	2.14	3.46	3.26	Rév . . . ↑		9.30	10.42	
5.45		2.50	4.07		Bratca . . . ↑		1.26	9.10	10.23
6.05	8.51	3.18	4.16		Bucia . . . ↑			8.51	10.06
6.31	9.07	3.54	4.53	4.17	Ciucia . . . ↑	3.53	8.25	7.08	9.51
7.12	9.37	4.52	5.32	4.50	Huiedin . . . ↑	2.58	12.47	7.47	6.39
7.29		5.16	5.48		Stana . . . ↑	2.20	12.17	7.28	5.48
7.49		5.47	6.08		Aghirș . . . ↑	1.46	7.02	6.07	8.29
8.01		6.08	6.24	5.42	Ghirbău . . . ↑	1.13	6.47	8.17	
8.14		6.30	6.39		Nădeșel . . . ↑	12.50	6.29	5.43	8.—
8.29	10.37	6.57	6.59	5.55	sos. Cluj . . . pl.	12.17	6.08	5.25	7.40
8.46	11.10		8.20	6.18	pl. Cluj . . . sos.	10.45	5.14	4.48	6.52
9.03	11.32		8.45	6.34	Apahida . . . ↑		4.45	4.28	6.34
10.08	12.50		10.21	7.34	Ghirș . . . ↑	9.23	3.18	3.—	5.26
10.37	1.25		11.09	7.57	Cucerdea . . . ↑	8.54	2.31	2.08	4.52
10.56	1.43		11.17		Uioara . . . ↑		2.13	2.—	2.34
11.04	1.52		11.26		Vintul-de-sus . . . ↑		2.05	1.51	4.25
11.28	2.18		11.54	8.22	Aiud . . . ↑	8.24	1.35	1.23	4.07
11.45	2.40		12.18	8.38	sos. Teiuș . . . pl.	8.07	1.08	1.23	3.47
12.13			12.58	8.48	pl. Teiuș . . . sos.	8.—	12.23	2.49	
12.44			1.34		Crăciunel . . . ↑		11.57	2.27	
12.59			1.51	9.14	Blaj . . . ↑	7.31	11.42	2.18	
1.35			2.29		Micăsasa . . . ↑		11.06	1.39	
1.51			2.48	9.48	sos. Copsa-mică . . . pl.	6.57	10.47	1.18	
2.12			3.03	9.50	pl. Copsa-mică . . . sos.	6.55	10.31	1.25	
2.31			3.26	10.06	Mediaș . . . ↑	6.4	10.09	12.37	
3.04			4.07	10.28	Elisabetopol . . . ↑	6.21	9.31	12.06	
3.46			4.49	11.04	Sighișoara . . . ↑	5.54	8.53	11.29	
4.04			5.35	11.19	Hașfalău . . . ↑	5.34	8.23	11.03	
5.26			7.23	12.27	Homorod . . . ↑	4.29	6.55	9.46	
6.10			8.09	12.58	Ăgostonfalva . . . ↑	3.56	6.09	9.04	
6.41			8.43	1.15	Apia . . . ↑	3.40	5.42	8.37	
7.17			9.18	1.35	Feldioara . . . ↑	3.19	5.07	8.08	
8.—	Tr. de persoane	Tren accelerat	10.05		sos. Brașov . . . pl.	2.48	4.20	7.23	
	11.—	5.15		2.19	pl. Brașov . . . sos.	10.17	2.18		6.58
	12.26	5.57		3.01	↑ Timiș . . . ↑	9.41	1.42		5.57
	1.11	6.29		3.31	↑ Predeal . . . ↑	9.12	1.12		5.16
	8.55	12.10		9.15	sos. București . . . pl.	4.45	7.40		8.50

Budapesta, gara de vest — Rușava — Vercerova									
Orient. Express	Tren de persoane	Tren accelerat	Tren de persoane	Tren mixt		Tren de persoane	Tren de persoane	Orient. Express	Tren accelerat
9.06	11.—	9.—	9.15		pl. Viena . . . sos.	2.45	2.45	3.16	7.05
Vineri									6.35
					pl. Budapesta . . . sos.	8.15	9.14	10.27	1.20
					sos. Budapesta . . . pl.	5.50	6.43		8.50
					pl. Czegléd . . . sos.	5.27			12.—
					sos. Czegléd . . . pl.	1.50	7.13	9.57	3.05
					pl. Seghedin . . . sos.	1.15	10.40	7.07	2.31
					sos. Seghedin . . . pl.	9.50	5.50	5.13	7.50
					pl. Timișoara . . . sos.	9.20			11.20
					pl. Timișoara . . . sos.	8.15			3.28
					Topoloveț . . . ↑	7.35			6.54
					Lugoj . . . ↑	6.31			12.57
					Caransebeș . . . ↑				6.27
					Teregova . . . ↑	5.20			5.39
					Mehadia . . . ↑	3.53			11.08
					Băile-Herculane . . . ↑	3.40			8.15
					Toplet . . . ↑	3.24			5.37
					sos. Toplet . . . pl.	3.05			3.21
					pl. Rușava . . . sos.	2.35			5.14
					↓ Vercerova . . . ↑	2.26			3.08
					București . . . ↑				4.52
									2.51
									4.15
									</